

Hallo, Latvija!

Izglītības un inovāciju
attīstības centrs

Projektu līdzfinansē
Eiropas Savienība
2009. gada Nr. 5

Šī numura tēma ir trešo valstu pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesības uz izglītību Latvijā. Avīzē ir arī iekļauts īss apraksts par izglītības pakalpojumiem, kurus piedāvā valsts un privātās izglītības iestādes Latvijā. Rakstā izmantota Izglītības un Zinātnes ministrijas Komunikāciju departamenta sniegtā informācija.

Izglītības iespējas

Saskaņā ar Latvijas Republikas Izglītības likumu šādām personām ir vienādas tiesības saņemt izglītību: Latvijas Republikas pilsoņiem un personām, kurām ir tiesības uz Latvijas Republikas izdotu nepilsoņa pasi, personām, kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, kā arī Eiropas Savienības valstu pilsoņiem, kam izsniegta termiņuzturēšanās atļauja. Nosauktajām personām un viņu bērniem ir vienlīdzīgas tiesības iegūt izglītību, neatkarīgi no mantiskā un sociālā stāvokļa, rases, tautības, dzimuma, reliģiskās un politiskās pārliecības, veselības stāvokļa, nodarbošanās un dzīvesvietas.

Maksu par pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības iegūvi valsts vai pašvaldību dibinātā izglītības iestādē sedz no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Savukārt privātās izglītības iestādes var noteikt maksu par izglītības iegūvi. Ārvalstnieks vai bezvalstnieks maksā par izglītības iegūvi saskaņā ar noslēgto līgumu ar attiecīgo izglītības iestādi. Eiropas Savienības valstu pilsoņiem un personām ar pastāvīgas uzturēšanās atļauju un viņu bērniem maksa par izglītību tiek noteikta un segta tādā pašā kārtībā kā Latvijas Republikas pilsoņiem.

Izglītības likuma pašreizējā redakcija neparedz vienlīdzīgas tiesības iegūt izglītību trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir izsniegta termiņuzturēšanās atļauja, tāpēc Izglītības un zinātnes ministrija ir ierosinājusi izskatīšanai grozījumus Izglītības likumā, nosakot, ka vienlīdzīgas iespējas iegūt izglītību ir ikvienai personai, kurai ir uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā. Grozījumi nodoti izskatīšanai Saeimā.

(Turpinājums 2. lpp.)

Тема этого номера – право граждан третьих стран и членов их семей на получение образования в Латвии. В данном выпуске вы можете так же найти информацию о курсах и программах, предоставляемых Латвийскими ВУЗами. При подготовке номера использовалась информация Департамента Коммуникации Министерства Образования и Науки.

Возможности получения образования

В соответствии с законом Латвийской Республики об Образовании, равными правами на получение образования, независимо от имущественного и социального положения, расы, национальности, пола, религиозных и политических убеждений, состояния здоровья, рода занятий и места жительства имеют:

* каждый гражданин Латвийской Республики;

* лицо, имеющее право на выданный Латвийской Республикой паспорт негражданина;

* лицо, которому выдано разрешение на постоянное пребывание;

* граждане стран Европейского Союза, которым выдано разрешение на временное пребывание, и их дети.

Плата за получение дошкольного образования, начального и среднего образования покрывается из бюджета государства или самоуправления согласно порядку, установленному Кабинетом Министров. Частные учебные заведения имеют право назначать плату за обучение. Граждане третьих стран и иностранцы платят за обучение согласно договору, заключенному с данным учебным заведением. Гражданам ЕС и лицам с постоянным видом на жительство плата за образование назначается в таком же порядке, как и гражданам Латвии.

Нынешняя редакция закона об Образовании не предполагает возможность лицам, получившим право на временное пребывание, равные возможности на получение образования в Латвии. В связи с этим Министерство Образования и Науки предложило сделать поправки, предоставляющие равные права на получение образования всем лицам, получившим разрешение на пребывание в Латвии. Поправки переданы в Сейм.

(Продолжение на 3 стр.)

In this issue, we will look at the rights of third country nationals and their dependents to get an education in Latvia. There will also be a brief summary of education services offered by a variety of private and public institutions in Latvia. The bulk of the information presented here was provided by the Communications Department of the Ministry of Education and Science.

General rights to Education

In accordance with the Republic of Latvia (RL) Law on Education, the following categories of persons have equal rights to receive education services: RL citizens and persons with rights to hold RL non-citizens' passports, citizens of European Union (EU) Member States who hold temporary residence permits, persons holding permanent residence permits and their children. These rights are held regardless of wealth or social status, race, nationality, gender, religious or political beliefs, state of health, employment or place of residence.

Fees for preschool, primary and secondary education at state or municipal education institutions are covered by state and local government budgets in accordance with procedures set down by the RL Cabinet of Ministers. Private education institutions have the right to charge fees for their services. Foreign nationals and stateless persons must pay for education services in accordance with a contract concluded with the relevant education institution. Citizens of EU states and holders of permanent residence permits and their children are charged the fees for education in Latvia in line with the same procedures as RL citizens.

The current version of the Education Law does not mention third country nationals holding temporary residence permits in its provisions on equal rights to education. However, the Ministry of Education and Science has proposed that amendments should be made to the Education Law to state that all persons holding residence permits for Latvia have equal rights to education. These amendments have been forwarded to the Saeima for consideration.

(Continued page 4.)

Izglītības iespējas universitātēs un koledžās

Augstskolu likums nosaka, ka tiesības studēt augstskolā un koledžā ir katram Latvijas pilsonim un personām, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņa pase, kā arī personām, kurām ir izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļaujas. Lai studētu augstskolās un koledžās, nepieciešams vidējo izglītību apliecinošs dokuments.

Savukārt par profesionālo kvalifikācijas, kas iegūtas ārvalstīs, atzīšanu atbildīga Latvijā ir Akadēmiskās informācijas centrs (www.aic.lv).

Ārzemniekus, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, var uzņemt Latvijas augstskolās un koledžās par pilna laika studentiem saskaņā ar Latvijas Republikas Izglītības likumu, Augstskolu likumu un uz vispārējo noteikumu pamata. Ja starptautiskie līgumi neparedz citu kārtību, ārzemnieku var uzņemt Latvijas augstskolās un koledžās, ievērojot nosacījumu, ka ārzemnieka vidējās izglītības dokumentiem jāatbilst Latvijas standartiem, ārzemnieka zināšanām jāatbilst attiecīgās augstskolas vai koledžas uzņemšanas noteikumu prasībām, kā arī ārzemniekam pietiekami labi jāprot valodas, kurās notiek mācības.

Eiropas Savienības valstu pilsoņiem un viņu bērniem, kas izglītību iegūst Latvijā, maksa par izglītību tiek noteikta un segta tādā pašā kārtībā kā Latvijas Republikas pilsoņiem.

Mācību maksu ārzemnieki maksā augstskolai vai koledžai atbilstoši līgumam, kas noslēgts ar mācību iestādi.

Ārzemnieki, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, var apgūt daļu studiju programmas Latvijas augstskolās un koledžās saskaņā ar starptautiskajiem (starpaugstskolu) apmaiņas līgumiem

vai starptautisko augstskolu un koledžu sadarbības programmu ietvaros, atbilstoši uzņemšanas noteikumiem. Ja ārzemnieku studijas Latvijā notiek starpvalstu apmaiņas ietvaros un ekvivalents studējošo skaits no Latvijas augstskolām un koledžām studē ārvalstīs, ārzemnieku studijas Latvijā finansē no augstskolai vai koledžai piešķirtajiem Latvijas Republikas valsts budžeta līdzekļiem.

Papildus informācija: ineta.juhnevisa@izm.gov.lv

Īss apraksts par studiju iespējām lielākajās augstskolās un koledžās Latvijā. Papildus informācija pieejama norādītajās saitēs:

Iestādes nosaukums	Piedāvātie lekciju kursi	Papildus informācija
Latvijas Universitāte	Latvijas lielākā un vecākā universitāte ar filiālēm citās lielākajās Latvijas pilsētās. Piedāvā bakalaura, maģistra un doktora studijas dažādās nozarēs. Ir pieejamas speciālas programmas starptautiskajiem studentiem.	www.lu.lv
Rīgas Tehniskā universitāte	Daudznozaru tehniskā universitāte ar filiālēm Daugavpilī, Liepājā un Ventspilī.	www.rtu.lv
Baltijas Starptautiskā akadēmija	Privāta izglītības iestāde, kas piedāvā kursus latviešu, krievu un angļu valodā. Filiāles vairākās Latvijas pilsētās.	www.bsa.edu.lv
Rīgas Biznesa augstskola	Piedāvā menedžmenta kursus angļu valodā.	www.rbs.lv
Rīgas Ekonomikas augstskola	Prestīzās Stokholmas augstskolas filiāle Rīgā piedāvā dažādus kursus angļu valodā.	www.sseriga.edu.lv
Rīgas Stradiņa universitāte	Lielākais medicīniskās izglītības centrs Latvijā piedāvā bakalaura un pēcdiploma programmas arī ar medicīnu nesaistītās nozarēs. Angļu valodā var apgūt programmas medicīnā, zobārstniecībā un citās nozarēs.	www.rsu.lv
Biznesa Augstskola "Turība"	Biznesa administrēšanas programma, Tiesību zinātņu studiju programma (doktora studiju programmu angļu valodā), Starptautiskā tūrisma programma (bakalaura un maģistra studiju programmas angļu valodā) un Sabiedrisko attiecību programma (doktora studiju programmu angļu valodā).	www.turiba.lv

Tālākizglītība

Mūsdienu darba tirgus prasības pieprasa pastāvīgi uzlabot savas prasmes un papildināt zināšanas. Personām, kuras ir pabeigušas pamatskolu, ir pieejama virkne profesionālās izglītības programmu. Trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir oficiāli reģistrējušies kā bezdarbnieki Latvijā, ir tiesības uz pārkvalificēšanos, valodu un citiem bezmaksas kursiem, ko organizē Nodarbinātības valsts aģentūra (www.nva.gov.lv).

Tīkšanās Resursu centrā imigrantiem no Ukrainas

Īss saraksts ar iestādēm, kas piedāvā maksas kursus

Iestādes nosaukums	Piedāvātie kursi	Kontaktinformācija
Latvijas Universitāte	Piedāvā valodu kursus, akadēmiskos priekšmetus un seminārus biznesa administrēšanā.	Tālrunis: 67034349 E-pasts: Ineta.Deke@lu.lv www.lu.lv
Rīgas Tehniskā universitāte	Iespējams izvēlēties atsevišķus kursus par fiksētu maksu.	Tālrunis: 67089439 E-pasts: ugis.citskovskis@rtu.lv www.rtu.lv
Veselības ministrija	Ministrijā šobrīd darbojas programma, kas sadarbībā ar Eiropas Sociālo fondu piedāvā apgūt kursus, lai uzlabotu veselības aprūpes profesionāļu kvalifikāciju.	Tālrunis: 67876195 E-pasts: arturs.gravitis@vm.gov.lv www.talakisglitiba.lv
Sarkanā Krusta medicīnas koledža	Piedāvā virkni tālākizglītības kursu medicīnas māsām, paramediķiem un palīgmāsām.	Tālrunis: 67273154 E-pasts: ina.mezina.mamajeva@rcmc.lv www.redcrossmedicalcollege.lv

Образование в колледже и университете

Закон об Образовании дает право на получение образования в колледже, университете, институте и высшей школе всем гражданам Латвии, негражданам и лицам, получившим постоянный вид на жительство в Латвии. Для учебы в высших учебных заведениях необходимо иметь документ, подтверждающий получение среднего образования. За признание профессиональной квалификации, полученной за пределами Латвии, отвечает Центр Академического образования (Akadēmiskās informācijas centrs - www.aic.lv).

В соответствии с законом Латвийской Республики об Образовании в Латвии установлены следующие степени образования:

1) дошкольное образование; 2) основное образование; 3) среднее образование; 4) высшее образование.

Согласно закону об Образовании Латвийские высшие школы и колледжи могут принимать иностранцев, не получивших разрешение на постоянное пребывание в Латвии, в качестве студентов дневного отделения в соответствии с законом «О высших учебных заведениях».

Если международные договоры не предусматривают иной порядок, то иностранцы при поступлении в ВУЗы, должны представить документ о среднем образовании, соответствующий Латвийским стандартам. Знания иностранного абитуриента должны соответствовать требованиям конкретного ВУЗа. Еще одно требование - свободное владение языком обучения.

В государственных учебных заведениях и учебных заведениях самоуправлений образования получают на государственном языке.

Образование на другом языке можно получить:

1) в частных учебных заведениях. Например:

* Институт Транспорта и связи (TSI) - www.tsi.lv;

* Рижская Международная высшая школа экономики и управления (RSEBAA) - www.riseba.lv

2) в государственных учебных заведениях и учебных заведениях самоуправлений, в которых имеются учебные программы национальных меньшинств. Министерство Образования и Науки определяет в этой учебной программе учебные предметы, преподавание которых ведется на государственном языке.

Любой учащийся для получения основного или среднего образования осваивает государственный язык и сдает экзамены на проверку знаний государственного языка в

порядке и объеме, установленных Министерством Образования и Науки.

Повышение квалификации и переквалификация, финансируемые из государственного бюджета и бюджетов самоуправлений, осуществляются на государственном языке.

Гражданам ЕС и их детям, получающим образование в Латвии, плата за образование назначается и погашается в таком же порядке, как и гражданам Латвии.

Иностранцы плату за учебу осуществляют в соответствии с договором, заключенным с ВУЗом.

Иностранцы, не получившие постоянный вид на жительство, могут освоить часть программы в соответствии с международным договором об обмене студентами или программы сотрудничества ВУЗов. Если обучение иностранца происходит согласно программе обмена студентами, и за пределами Латвии обучается такое же количество студентов, то обучение иностранца оплачивается из средств колледжа или ВУЗа, полученных из государственного бюджета Латвии (на основе государственного финансирования).

Дополнительная информация: inita.juhnevica@izm.gov.lv

Краткое описание учебных программ крупнейших университетов, институтов, высших школ и колледжей. Дополнительная информация доступна на домашних страницах:

Название учебного заведения	Предложенные курсы лекций	Дополнительная информация
Латвийский Университет	Крупнейший и старейший университет с множеством филиалов по всей Латвии. Предлагает получить диплом бакалавра, магистра и доктора в различных дисциплинах. Разработаны специальные международные программы.	www.lu.lv
Рижский Технический университет	Многопрофильный технический университет с филиалами в Даугавпилсе, Лиепае и Вентспилсе.	www.rtu.lv
Балтийская Международная академия	Частное учебное заведение с латышским, русским и английским языком обучения. Филиалы во многих городах Латвии.	www.bsa.edu.lv
Рижская Высшая школа бизнеса	Предлагает курсы менеджмента на английском языке.	www.rbs.lv
Рижская Экономическая высшая школа	Рижский филиал престижной Стокгольмской высшей школы с английским языком обучения.	www.sseriga.edu.lv
Рижский Университет имени П.Страдыня	Крупнейший центр медицинского образования в Латвии. Предлагает бакалаврские, магистерские программы, а так же курсы повышения квалификации по различным специальностям, связанным с медицинской и не медицинской сферой. На английском языке следующие программы – медицина, зубоветеринарная программа и другие.	www.rsu.lv
Высшая школа бизнеса «Туриба»	Программы: администрирования бизнеса, правоведения (докторантура - на английском языке), международного туризма (бакалаврская и магистерская программа на английском языке), общественные отношения (докторантура - на английском языке).	www.turiba.lv

Дальнейшее образование

Современный рынок труда требует постоянного повышения своей квалификации и углубления своих знаний. Граждане третьих стран, официально получившие статус безработного на территории Латвии, имеют право пройти курсы переквалификации, курсы языка и другие бесплатные курсы, организованные Государственным Агентством занятости (Nodarbinātības valsts aģentūra (www.nva.gov.lv))

Краткое описание платных курсов

Название учебного заведения	Предложенные курсы лекций	Контактная информация
Латвийский Университет	Языковые курсы, академические дисциплины и семинары по администрированию бизнеса.	Телефон: 67034349 Электронный адрес: lna.Deke@lu.lv www.lu.lv
Рижский Технический университет	Возможность посещать различные курсы за фиксированную плату.	Телефон: 67089439 Электронный адрес: ugis.citkovskis@rtu.lv www.rtu.lv
Министерство Здравоохранения	В рамках Министерства действует программа, которая при поддержке Европейского Социального фонда предлагает посетить курсы повышения квалификации в области охраны здоровья.	Телефон: 67876195 Электронный адрес: arturs.gravitis@vm.gov.lv www.talakizglitiba.lv
Медицинский Колледж Красного креста	Предлагают множество курсов для повышения квалификации медсестрам, помощникам медсестер и парамедикам.	Телефон: 67273154 Электронный адрес: ina.mezina.mamajeva@rcme.lv www.redcrossmedicalcollege.lv

Rights to study at universities and colleges

The Law on Higher Educational Establishments stipulates that RL citizens, holders of RL non-citizens' passports and holders of permanent residence permits have the right to study at universities and colleges. In order to study at a university or college, a document affirming completion of secondary education is required. The Academic Information Centre (www.aic.lv) is the body responsible for recognising professional qualifications obtained overseas.

Foreign nationals who do not hold permanent residence permits may be enrolled in Latvian universities and colleges as full-time students in accordance with the RL Law on Education, the Law on Higher Educational Establishment and general regulations. Unless stipulated otherwise in international treaties, enrolment by foreign nationals is subject to their holding secondary education qualifications that comply with Latvian standards. They must also be able to meet the entrance requirements for the respective college or university and have adequate knowledge of the language in which the studies will take place.

Citizens of EU Member States and their children have the right to receive education services in Latvia for the same cost and subject to the same procedures as RL citizens. Foreign nationals must pay fees to their college or university in accordance with a contract concluded with the relevant institution. Foreign nationals who do not hold permanent residence permits may participate in parts of study programs offered by Latvian colleges and universities on the basis of exchange agreements concluded between countries and education institutions. In the event that courses of study undertaken by foreign nationals in Latvia take place under

the auspices of international exchange programs, and if an equivalent number of students from Latvian universities and colleges are studying abroad, the foreign nationals' studies may be financed by RL state budget funds granted to the respective university or college.

For more information, contact ineta.juhneveica@izm.gov.lv.

The following is a brief summary of study opportunities available at major colleges and universities in Latvia. Please see the relevant web addresses for each institution for more details:

<u>Name of institution</u>	<u>Courses offered</u>	<u>Website</u>
University of Latvia	Latvia's oldest and largest university, with campuses in Riga and other major cities. Graduate and post-graduate programs in a wide range of disciplines. Special programs for international students are available.	www.lu.lv
Riga Technical University	A university specialising in scientific disciplines with branches in, Daugavpils, Liepaja and Ventspils.	www.rtu.lv
Baltic International Academy	Private institution offering graduate and postgraduate courses in Latvian, English and Russian. Campuses in Riga and a number of provincial centres.	www.bsa.edu.lv
Riga Business School	Offers management courses in English.	www.rbs.lv
Stockholm School of Economics Riga	The Riga branch of the respected Swedish institution offers all courses in English.	www.sseriga.edu.lv
Stradina University	A major medical teaching centre also offering a wide range of other bachelor and post-graduate programs. Full degree programs in medicine, dentistry and other health-related disciplines are offered in English.	www.rsu.lv
Turiba School of Business Administration	Faculties of Business Administration, Law Studies (doctoral programme in English), International Tourism (bachelor and master programmes in English) and Public Relations (doctoral programme in English).	www.turiba.lv

Continuing education

The demands of the modern job market make it vital for you to constantly upgrade your skills. A range of vocational training programs are available in Latvia for persons who have graduated from secondary school. Third country nationals who are officially registered as unemployed in Latvia are eligible for retraining, language and other courses organised by the State Employment Agency (www.nva.gov.lv). These courses are free of charge.

Latvian Language courses in Daugavpils

The following is a brief list of other institutions offering continuing education opportunities for a fee:

<u>Name of institution</u>	<u>Courses offered</u>	<u>Contact details</u>
University of Latvia	A range of language courses, academic subjects and seminars on areas of business management are offered.	Phone: 67034349 E-mail: Inta.Deke@lu.lv www.lu.lv
Riga Technical University	It is possible to take individual subjects from a wide range of courses for fixed fees.	Phone: 67089439 E-mail: ugis.citskovskis@rtu.lv www.rtu.lv
Ministry of Health	The ministry is currently running a programme in conjunction with the European Social Fund to improve the qualifications of health professionals.	Phone: 67876195 E-mail: arturs.gravitis@vm.gov.lv www.talakisglitiba.lv
Red Cross Medical College	Offers a range of further education courses for nurses, paramedics and assistant nurses.	Phone: 67273154 E-mail: ina.mezina.mamajeva@rcmc.lv www.redcrossmedicalcollege.lv